

Психологдуң укуктук статусунуу Ж О Б О С У

1. Жалпы жоболору:

Психологдун кызматы Билим Берүү жана Маданият Министрилгинин токтомунун негизинде киргизилет.

Психолог-жогорку билимдүү, педагогдордун жана өспүрүмдөрдүн психологиясы боюнча иштеген, психодиагностиканы, психокоррекцияны билген, социалдык-психологиялык окуудан, психологиялык көнештен, атайын даярдыктан өткөн, квалификациясы дал келген, тажрыйбалуу адистердин ичинен бекитилет.

Психолог өзүнүн иш-практикасында диагностикалык, профилактикалык, калыптандыруучулук, коррекциялык жана башка багыттар боюнча билим берүү мекемелеринде психологиялык үштүрүү иштерин өткөрөт.

Психологдун негизги милдеттери:

- Мугалимдердин жана окуучулардын чыгармачылык деңгээлин аныктоо; мектеп администрациясынын жана педагогикалык жамаатын иш деңгээлин жогорулатуунун жолдорун сунуштоо.
- Педагогикалык процессте кезиккен кыйынчылыктардын психологиялык себептерин аныктоо; кыйынчылыктарды четтетүүнүн жана токтотуунун жолдорун сунуштоо.
- Башкаруу процессинде инсандык мамилелерди калыптандырууга катышуу.
- Окуучуларга жана ата-энелерине, мугалимдерге жана мектеп кызматкерлерине чыныгы психологиялык жардам берүү, окуучулардын профессионалдык келечегин аныктоо.
- Педагогикалык жамаатта окуучулардын ан-сезимин, таанып билүү процессин башкарууга жардам берүү.
- Мугалимдерди окуучулардын чыгармачылык ойлорун калыптандырууга жана педагогикалык мамилејерге окутуу. Мугалимдердин психодиагностикалык устарттыгын көтөрүү.
- Окуучулардын арасында болуп жаткан аракечтик, тамеки чөгүү, банды заттарды колдонуу жана сексуалдык терс көрүнүштөрдү жок кылуу боюнча иш-чаралардын заманбап психологиялык жабдуулар аркылуу токтотуунун жолдорун эскертүү.
- Психо-педагогикалык билимдерге үгүттөө.

1. Мектеп директору жана педагогикалык көнеш бекитилген программанын негизинде психлогдун иш-аракеттерине жалпы текшерүү жүргүзөт. Эгерде мектеп администрациясынын көрсөтмөлөрү психологдун талаптарына туура келбесе, мектепти көзөмөлгө алып турган жогорку органдарга билдириүү менен психолог ал көрсөтмөлөрдү аткарбай койгонго укуктуу.

- Мектеп окуучулары жана педагогикалық жамааттын психодиагностикалық, коррекциялық, профилактикалық иш-чараларды жүргүзүү үчүн атайдын шарттары бар, жабдуулар менен камсыз болгон иш бөлмөлөрүндө психолог иш жүргүзөт. Иш бөлмөнү кызматы туура келген психолог жетектейт.
- Психолог окуучулардын ар тараптуу онүгүшүнө жана гармониялуу өсүшүнө жетекчилик кылуу менен бирге педагогикалық жамаат, медицина кызматы, багып алуу жана камкордук органдары, социологдор жана коомдун өкүлдөрү менен тыгыз байланышта болуу аркылуу өздорунун иш-аракеттерин жүргүзүшот.
- Эмгек акысы, эс алуу өргүүсү, тарификациялық педагогикалық ставкасы Кыргыз Республикасынын Билим Берүү жана Маданият Министрилоринин нормативдик иш-кагаздарынын негизинде бекитилет.
- Психологдун иш тартиби, максаты жана милдеттери психологиялық кызматтын программасынын негизинде аныкталып, мектептин жалпы ишине туура келгендө гана профсоюз комитети менен макулдашылып, мектеп директору тараабынан бекитилет.

Психологдун укуктары жана милдеттери

2.1. Психологдун укуктары:

* Окуучулар жана ата-энелери, мугалимдер жана мектептин башка кызматкерлери менен иштөөнүн формаларын, ықмаларын тандап алуу менен ар түрдүү иш-чаралардын өтүү мезгилиин, приоритеттүү багытын белгилейт жана учурун аныктайт.

* Психологиялық кызматтын ишинин ийгиликтүү болушуна шарт түзүп берүү сунуштары менен мектеп жетекчилигине анын коомдук уюмдарына чыга алат.

* Окуу-тарбия процессин уюштуруу боюнча документтери менен окуучулардын, мугалимдердин, мектептин башка кызматкерлеринин өздүк делолору менен тааныша алат.

* Региондордун социалдык, улуттук, маданий өзгөчөлүктөрүн эске алып, мектеп жамааты жана жеке инсандар менен жаратуу, пайдалануу, тастыктоо максатында психологиялық изилдөөлөрдү жүргүзө алат.

* Мектептеги психологиялық абалды терен түшүнүү максатында жогорку окуу жайларынын психология кафедралары жана психологиялық уюмдар менен тыгыз ишкердик байланышта болот.

* Педагогикалық жамааттын иш орундарынын туура бөлүнүштүрүүсүнө; административдик кызматка мугалимдердин талапкерлик коюусуна; класс жетекчилердин бекитүүсүнө; окуучулардын өзүн-өзү башкаруу кеңешинин методикалық түзүлүшүнө; коомдук активдердин илимине; мугалимдер менен окуучулардын ортосундагы чыр-чатактарды чечүүдөгү мектеп администрациясынын иш-аракеттерине; мектептеги психологиялық терс абалды жолго салууга; окуу жана окуудан тышкary учурда мугалимдер менен окуучулардын оптималдуу иштерине; окуу тайпаларынын иш-ықмаларын топтоого; жалпы окуу-тарбия процессинин гуманитардык жана демократиялық бөлүнүшүн сунуштайт.

2.2. Психологдун милдеттери:

* Кыргыз Республикасынын Билим Берүү жана Маданият Министрилоринин өкмөттүк нормативдик документтерине таянып өз ишин жүргүзөт.

* Профессионалдык компетенциянын жана кызматтык милдеттердин чегинде гана суроолорду карайт жана чечимдерди так кабыл алат.

* өспүрүмдөрдүн жана социалдык, практикалық психологияларын билүү менен психология илиминин жаңы жетишкендиктерин өздөштүрүү. Өзүнүн билимин өнүктүрүүдө социалдык-психологиялық, психокоррекциялық, психопрофилактикалық иштерде заманбап илимий негизделген ықмаларды өзүнүн профессионалдык квалификациясын ар дайым жогорулатып турат.

* Мектеп ичинде психологиялык суроолорду чечүүгө, диагностикалык, психокоррекциялык жана башка иштерди професионалдык даярдыгы жок, тиешелүү эмес адамдардын жүргүзүүсүнө тоскоолдук кылат.

* Мектеп администрациясына, педагогикалык жамаатка, окуучулардын толук кандуу психологиялык өнүгүшүнө жардам берет жана жеке иш алып баруу менен алардын жеке кыйынчылыштарын чечет.

* Профессионалдык сырды бекем сактайт; Диагностикалык жана кеңеш берүү иштеринин жыйынтыктарын текшерилген окуучу жана анын чойросун зыянга учуратпоо үчүн сырды таратпайт.

* Окуу-тарбия иштеринин пландарына, педагогикалык кеңеш жана мектеп жетекчилиги кабыл алган чечимдерге, мектеп тайпаларынын жана жеке инсандардын эффективдүү иш-аракеттерине анализ жүргүзөт. Мектеп жетекчилерине, жеке кызматкерлерге иштин сапатын жогорулатуу боюнча психологиялык туура келген сунуштарды берет.

* Мугалим-окуучуга, окуучу-окуучуга, мугалим-мугалимге, мугалим-жетекчиликке инсан аралык мамилелеринин деңгээлин анализдейт. Билим берүү маселелеринде коррекциялуу багыттарды даярдап, мугалимдер менен окуучуларга сунуштайды.

* Мектеп шарттарына ылайык илимий негизделген программаларды мугалимдер менен бирдикте иштеп чыгат жана окуучуларга сунуштайды.

* Мектептеги өзүн-өзү башкаруу функцияларын илимий негизде ишке ашырууга көзөмөл жүргүзөт, алардын коррекциялары боюнча сунуштарды берет.

* Психо-педагогикалык билимдерди мугалимдердин, тарбиячылардын жана мектеп окуучуларынын арасында жайылтады.

* Жеке адамдар менен иш алып барган диагностикалык документтерди педагогикалык жамааттын, консилиумдун, комиссиясынын чечимдери үчүн сактайт. Башка документтерди дискеттерде, ПКда, магнитофондук жазып алууларда жүргүзөт жана сактайт.

2. Мектеп психологунун жоопкерчилигиги:

- Психолог- психологиялык диагноздордун туура коюлушуна, коррекциялык жана диагностикалык ыкмалардын колдонушуна, негиздүү сунуштарды берүүгө жоопкерчиликтүү.
- Официалдуу текшерүүлөрдүн токтомдорун жана бекитилген жобого ылайык документтердин сакталыш жоопкерчилигин өзүнө алат.